

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera, v právní věci žalobkyně M. P., proti žalovanému Ministerstvu vnitra, poštovní přihrádka 21/OAM, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 3. 2004, čj. OAM-554/VL-19-08-2004, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 5. 2005, čj. 59 Az 65/2004 - 77,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) domáhá zrušení usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 5. 2005, čj. 59 Az 65/2004 – 77, kterým v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku téhož soudu ze dne 7. 2. 2005, čj. 59 Az 65/2004 – 42, bylo vysloveno, že se žalobkyně pro řízení o kasační stížnosti neustanovuje zástupce z řad advokátů.

Jak vyplývá z odůvodnění tohoto usnesení, krajský soud vyšel ze skutečnosti, že v „Potvrzení o osobních majetkových a výtěžkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků“ stěžovatelka neuvedla, že má příjmy z práce. Naopak v řízení před krajským soudem stěžovatelka do protokolu uvedla, že pracuje (jako uklízečka) s průměrným měsíčním výtěžkem 7000 – 8000 Kč a za ubytování platí 2000 – 2500 Kč měsíčně. Ve shora citovaném potvrzení stěžovatelka uvedla, že nyní bydlí s přítelem, který jí poskytuje veškerou pomoc. Krajský soud dovodil, že stěžovatelka disponuje

dostatečnými prostředky k tomu, aby si mohla sama zvolit advokáta. Stěžovatelka nesplňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a proto jí nebyl zástupce z řad advokátů ustanoven.

V kasační stížnosti stěžovatelka uvádí, že s rozhodnutím krajského soudu nesouhlasí. V průběhu azylového řízení se několikrát změnil azylový zákon, stěžovatelka pro špatné znalosti českého jazyka neměla možnost tyto změny prostudovat. Stěžovatelka připomněla, že vyplnila formulář o výdělkových a majetkových poměrech, vydělává 7000 Kč měsíčně, platí nájem 2500 Kč měsíčně a pečuje o děti, které má doma na Ukrajině.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Jakkoliv stěžovatelka výslovně nepodřazuje svá tvrzení žádnému z důvodů kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 s. ř. s., z jejího obsahu je zjevné, že uplatňuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnost napadeného rozhodnutí spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem. Stěžovatelka polemizuje se závěry krajského soudu o tom, že nesplňuje podmínky pro ustanovení právního zástupce.

Nejvyšší správní soud naplnění důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. neshledal. Při své úvaze vycházel především z § 35 odst. 7 s. ř. s. Pro ustanovení zástupce dle citovaného zákonného ustanovení musí být kumulativně splněny dvě podmínky. Účastník musí splňovat podmínky pro osvobození od soudních poplatků, a musí to být třeba k ochraně jeho práv. Při zkoumání druhé podmínky, zejména je-li účastníkem cizinec, přihlédnou soud také k jeho znalosti českého jazyka a orientaci v právním řádu České republiky. V posuzované věci je třeba mít rovněž na paměti, že pro řízení o kasační stížnosti je podle § 105 odst. 2 s. ř. s. právní zastoupení povinné. Nejvyšší správní soud proto druhou podmínku považuje za splněnou. Pozornost se tedy soustředí na splnění první podmínky, kdy soud (předseda senátu) především porovná na jedné straně výdělkové a další majetkové poměry dotyčného účastníka řízení, na druhé straně pak výši soudního poplatku se zřetelem na případné další náklady spojené s dotyčným řízením před soudem. Výsledkem tohoto uvážení je pak závěr, zda účastníkovi je třeba přiznat osvobození od soudních poplatků či nikoli.

Touto úvahou se řídil i Nejvyšší správní soud při posouzení důvodnosti kasační stížnosti a přezkumu závěrů krajského soudu. Stěžovatelka nijak podrobně své životní náklady nespécifikovala, při ústním jednání pouze sdělila výši svých příjmů a nákladů na bydlení. Formulář o výdělkových a majetkových poměrech, který soudu dodala, pak žádné podrobnější informace neobsahuje. Za dané situace, kdy krajský soud dospěl k závěru, že se zřetelem na příjem stěžovatelky u ní nejsou splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků, a tedy ani pro ustanovení právního zástupce, shledává Nejvyšší správní soud závěr krajského soudu přiměřeným. Příjem stěžovatelky, byť nízký, jí nebrání uplatnění práva na soudní ochranu za pomoci jí zvoleného advokáta.

Z uvedených důvodů byla kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 5. 2005, čj. 59 Az 65/2004 – 77, jako bezdůvodná zamítnuta.

Stěžovatelka v kasační stížnosti rovněž uvedla, že pečuje o děti, které má doma na Ukrajině. Uvedené tvrzení stěžovatelka uplatnila teprve v kasační stížnosti. Ve formuláři o výdělkových a majetkových poměrech žádnou vyživovací povinnost nezmínila, a ostatně tak neučinila ani v žádosti o azyl, kdy naopak uvedla, že žádnou vyživovací povinnost nemá a sdělila data narození svých dětí, ze kterých vyplývá, že všechny její děti jsou již zletilé. K této skutečnosti proto Nejvyšší správní soud, v souladu s § 109 odst. 4 s. ř. s., nepřihlížel.

Nejvyšší správní soud dále doplňuje, že v řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatelka podle ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. V dané věci stěžovatelka zastoupena advokátem není a sama rovněž nemá právnické vzdělání. Povaha rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost směřuje, však vylučuje, aby v posuzované věci bylo možno nedostatek podmínky povinného zastoupení považovat za překážku, jež by bránila o kasační stížnosti věcně rozhodnout. Jak již totiž uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 28. 4. 2004, čj. 6 Azs 27/2004 - 41, *„Za situace, kdy předmětem přezkumu je rozhodnutí, jímž nebylo vyhověno žádosti účastníka o ustanovení zástupce z řad advokátů, by trvání na podmínce povinného zastoupení vedlo k vlastnímu popření cíle, jenž účastník podáním žádosti sledoval a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti, v němž má být zkoumán závěr o tom, že účastník právo na ustanovení zástupce nemá.“* Nejvyšší správní soud proto posuzoval kasační stížnost aniž by stěžovatelka byla zastoupena advokátem.

Stěžovatelka, která neměla v řízení o kasační stížnosti proti tomuto usnesení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jak vyplývá z obsahu spisu, nad rámec běžné úřední činnosti náklady v tomto řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. října 2005

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu